

№7-AMALIY ISHI

Mavzu: Internet tarmog'ida arxivlangan fayllar bilan ishlash.

Ishning maqsadi: Talabalarga Internet tarmog'ida arxivlangan fayllar bilan Amaliy ishlashni o'rgatish.

Ish uchun kerakli jihozlar: kompyuterlar, tarmoq uchun kerakli qurilmalar va dasturiy vositalar.

Qisqacha nazariy ma'lumot. Internetda ishlash jarayonida turli ko'rinishdagi fayllar bilan ish ko'rishga to'g'ri keladi. Olinadigan dastur, hujjatlarda ular qanday ko'rinishda va qaysi tahrirlovchilar yordamida yozilganini bilish ma'lumotlarni tez tahlil qilishga yordam beradi.

Shuning uchun Internet tarmog'ida ishlatiladigan turli fayllar turi (kengaytmasi) ro'yxatini keltiramiz.

Kengaytma	Fayl turi
1	2
.asm	Assembler tilida yozilgan dastur
.an	Tovush fayli
.bas	Beysik fayli
.bmp	MS Windows grafik fayli
.c	Boshlang'ich fayl C tilida
.cpp	Boshlang'ich fayl C++ tilida
.com	MS DOS boshqaruvchi fayl
.dbf	Berilgan bazasidagi fayl
.doc	Word da tayyorlangan fayl
.exe	MS DOS da bajariluvchi fayl
.gif	Grafik formatidagi fayl
.dz	GNU siquvchida saqlangan fayl
.hlp	Ma'lumot (yordam) fayli
.ini	Initsializatsiya fayli
.jpg	JPEG grafik formatidagi fayl
.mid	MIDI formatidagi tovush fayli
.mpg	MPEG formatidagi videorolik
.o	Obyekt fayl
.pcx	PC Paintbrush formatidagi fayl
.pdf	Adobe Acrobat dasturidagi fayl
.qt	Qvict Tinee formatidagi videorolik
.tar	Unix da tar tipidagi arxiv fayl
.tif	TIFF grafik formatidagi fayl
.txt	Faqat ASCII belgilaridan iborat txt fayl
.wav	Wave formatidagi tovush fayl
.wri	Write tahrirlovchi yozilgan matn fayl
.zip	PKZIP formatidagi arxiv fayl
.z	UNIX da COMPRESS programmasi bilan siqilgan fayl

Bunday fayllarni o‘qish uchun mos dasturiy ta’minotidan foydalanish lozimligini eslatamiz. Jumladan, arxiv fayllarni o‘qish uchun avvalo ular razarxivatsiya (boshlang‘ich holiga) qilinishi kerak.

Topshiriqlar:

- 1. Virtual server haqida ma’lumot bering?**
- 2. Proksi-server haqida ma’lumot bering?**
- 3. Ajratilgan server va protokol haqida ma’lumot bering?**
4. FTP (file transfer protokol) – bu fayllarni tarmoqda uzatish protokoli nima maqsadda ishlatiladi?
5. Arxivlangan fayllar internet tarmog‘ini qaysi xizmat turida ko‘p murojat etiladi.